

+ Ἀναστάσιος

Ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων, Δυρραχίου καί πάσης Ἀλβανίας

Ἀρ. Πρωτ. 747/18

Ἐν Τιράνοις, τῇ 10ῃ Ὀκτωβρίου 2018

**Πρός τόν Μακαριώτατον Ἅγιον Ἀδελφόν ἐν Κυρίῳ,
Πατριάρχην Μόσχας καί πασῶν τῶν Ρωσιῶν
κ.κ. ΚΥΡΙΑΛΛΟΝ**

Προσφιλέστατε ἐν Χριστῷ Ἅγιε Ἀδελφέ καί Συλλειτουργέ,

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καί ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καί Πατρὸς, καί ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἶη μετὰ πάντων τῶν Ὀρθοδόξων. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς διὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου τρ. ἔ. Ὑμετέρου φιλαδέλφου Γράμματος. Μετ' ἰδιαίτερου ἐνδιαφέροντος καί πολλῆς προσοχῆς ἀνεγνώσαμεν τὴν ἀναλυτικὴν ἐξιστόρησιν τῶν ὅσων μέχρι σήμερον συνέβησαν περὶ τό κρίσιμον θέμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Οὐκρανίας. Εὐθύς, μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν ἐκ συντόμου ταξιδίου εἰς Κρήτην καί Ἀθήνας, συνεκαλέσαμεν τὴν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ὀρθοδόξου Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας τὴν 9ην τρέχοντος μηνός καί συνεζητήσαμεν τό ἐν λόγῳ πολυσύνθετον ἐκκλησιαστικόν ζήτημα.

Συνοπτικῶς περιοριζόμεθα νά σημειώσωμεν τὰ ἑξῆς:

Κατὰ τὴν ἐπίσημον ἐνημέρωσιν τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας ἀπὸ πλευρᾶς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου (30 Ἰουλίου τρ.ἔ.) ὑπὸ τριμελοῦς ἀντιπροσωπείας, ἀποτελουμένης ἐκ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Περγάμου κ. Ἰωάννου, Γαλλίας κ. Ἐμμανουήλ καί Σμύρνης κ. Βαρθολομαίου, διετυπώσαμεν τὰς ἀκολουθοῦσας σκέψεις: Ἡ σχεδιαζομένη κατὰ τὴν παροῦσαν χρονικὴν περίοδον χορήγησις

αὐτοκεφαλίας εἰς τὴν Οὐκρανίαν φοβούμεθα ὅτι θά εἶναι «πορεία εἰς ναρκοπέδιον». Ὅμοιάζει μὲ ἐπικίνδυνον ἐγχείρησιν ἀπροβλέπτων παρενεργειῶν. Αἱ ἀντιμαχόμεναι ὁμάδες θά διατηρήσουν τὴν ὄντοτητα καὶ συνοχὴν των, ὅπως ἐπανειλημμένως ἔχει συμβῆ εἰς διαφόρους τοπικάς Ἐκκλησίας. Τελικῶς, ἀντὶ τῆς ἐνότητος τῶν Ὁρθοδόξων ἐν Οὐκρανία διαφαίνεται κίνδυνος διασπάσεως τῆς ἐνότητος τῆς Ὁρθοδοξίας ἐν τῇ Οἰκουμένῃ.

Συγχρόνως ὑπεγραμμίσαμεν ὅτι τὰ σημαντικώτερα καὶ πλέον εὐλογημένα ἐπιτεύγματα τῆς Ὁρθοδοξίας κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετίας ὑπῆρξαν αἱ Συνάξεις τῶν Προκαθημένων τῶν Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν καὶ τὰ συναφῆ Συλλεΐτουργα, τὰ ὁποῖα ἐτόνισαν τὴν Πανορθόδοξον ἐνότητα. Προσέτι ἡ σύγκλησις τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ὁμοφώνως ἀπεφασίσθη ἐν Σαμπεζύ (Ἰανουάριος 2016) καὶ τελικῶς ἐπραγματοποιήθη ἐν Κρήτῃ.

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας θεωρεῖ πρωταρχικῆς σημασίας τὴν ἐνότητα τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τὴν δυναμικὴν μαρτυρίαν τοῦ Εὐαγγελίου τόσον ἐντὸς τῶν ἐκ παραδόσεως Ὁρθοδόξων λαῶν ὅσον καὶ εἰς ἅπασαν τὴν οἰκουμένην. Τὰ ἄλλα θέματα ἐπιβάλλεται νὰ ἀντιμετωπίζωνται μετὰ διορατικῆς διακρίσεως, ἐπιμόνου προσευχῆς καὶ ὑπομονετικοῦ διαλόγου.

Τὰς ἀνωτέρω ἀπόψεις ἐπανελάβομεν, μετὰ πολλοῦ σεβασμοῦ καὶ βαθείας ἀγάπης, εἰς τὸν Παναγιώτατον Οἰκουμενικόν Πατριάρχην κ. κ. Βαρθολομαῖον κατὰ τὴν πρόσφατον, προσωπικὴν ἡμῶν συνάντησιν ἐν τῇ νήσῳ τῆς Κρήτης.

Αἱ τελευταῖαι ἐξελίξεις, τὰς ὁποίας περιγράφετε ἐν τῷ Ὑμετέρῳ Γράμματι, ἐπεδείνωσαν, δυστυχῶς, τὴν ἔντασιν καὶ τὴν ἀνησυχίαν. Ὡς ἐπιτραπῆ νὰ σημειώσωμεν ὅτι ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας νὰ διακόψῃ τὴν μνημόνευσιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου καὶ νὰ ἀναστείλῃ τὴν εὐχαριστιακὴν κοινωνίαν μετὰ τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ἥτις ἀνεκοινώθη τὴν 14ην Σεπτεμβρίου, ἔχει περιπλέξει ἐπικινδύνως τὴν ὅλην ὑπόθεσιν. Ἰδίως διότι ἐγγίζει τὸν πυρῆνα τῆς ἐνότητος τῆς Ὁρθοδοξίας, τὴν Θεῖαν Εὐχαριστίαν,

καθ' ἣν διακηρύσσομεν τὴν ἐνότητα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ἱκετεύομεν διὰ τὴν διατήρησιν αὐτῆς.

Σχετικῶς μὲ τὴν κατακλεῖδα τοῦ Ὑμετέρου φιλαδέλφου Γράμματος, διαβεβαιοῦμεν ὅτι οὐ παυόμεθα ἀναπέμποντες θερμὰς δεήσεις ὑπὲρ τῆς ἐνότητος τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἣν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ἡ Κεφαλὴ αὐτῆς, «περιποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος» (Πράξ. 20:28). Διατηροῦμεν, ὅμως, σοβαρὰς ἐπιφυλάξεις, ἐὰν προέξῃ αὐτὴν τὴν περίοδον ὑψωσις τῆς φωνῆς ἡμῶν· θεωροῦμεν προτιμότεραν τὴν ἐπίμονον διακριτικὴν παράκλησιν ὅπως ἀποφευχθοῦν ἐσπευσμέναι ἐνέργεια.

Ἐξάλλου «πανορθόδοξος διαβούλευσις» ἐπὶ τοῦ Οὐκρανικοῦ, περὶ τῆς ὁποίας εἶχομεν συζητήσει κατὰ τὴν εὐλογημένην ἐπίσκεψιν Ὑμῶν ἐν Ἀλβανίᾳ, κατόπιν τῆς διακοπῆς τῆς κοινωνίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἔχει καταστῆ ἰδιαίτερος δυσχερής. Ποῖος θὰ ἀναλάβῃ τὴν πρωτοβουλίαν συγκλήσεως τῶν Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ὅταν ὑφίσταται ἡ διακοπὴ τοῦ μνημοσύνου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου; Ποία θὰ εἶναι ἡ ἡμερησία διάταξις, πῶς θὰ διεξαχθοῦν αἱ ἐργασίαι; Ποία θὰ εἶναι τὰ κριτήρια διὰ τὴν λήψιν τῆς τελικῆς ἀποφάσεως;

Ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας εὐκταῖον εἶναι νὰ δρομολογηθῇ καταρχὴν ἡρεμὸς διάλογος μετὰ τῶν ἀμέσως ἐνδιαφερομένων πλευρῶν καὶ νὰ ἀναζητηθῇ ἀπὸ κοινοῦ λύσις ἀποβλέπουσα εἰς τὴν θεραπείαν τῶν πληγῶν ἀπὸ τούτους μακροχρονίους ἀθεϊστικὸς διωγμούς, τὰ σχίσματα καὶ τὸν ἐπελαύνοντα προσηλυτισμόν. Ἐὰν πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν δέχωνται οἱ ἀμέσως ἐνδιαφερόμενοι τὴν συμμετοχὴν καὶ ἐκπροσώπων ἄλλων Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, τόσον τὸ καλύτερον. Ἡ κατ' Ἀλβανίαν Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι ἐτοίμη νὰ συμμετάσχῃ.

Γενικῶς αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νὰ διαβεβαιώσω ὅτι ἡ ἡμετέρα μετριότης θὰ «πράξῃ πᾶν τὸ δυνατόν, προκειμένου νὰ ἀποτραπῇ τὸ σχίσμα ἐντὸς τῆς Οἰκουμενικῆς Ὁρθοδοξίας». Τοιαύτη ἐξέλιξις θὰ ἀποτελοῦσε ὀδυνηρὸν πλήγμα τῆς ἀξιοπιστίας τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ πρέπει πάσῃ θυσίᾳ νὰ ἀποφευχθῇ. Διότι ἀκραδάντως ἐξακολουθοῦμεν νὰ πιστεύωμεν εἰς τὴν θεμελιώδη θεολογικὴν διακήρυξιν, τὴν ὁποίαν ἐπὶ

δεκαετίας επαναλαμβάνομεν εἰς τόν διαχριστιανικόν διάλογον, ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι ἡ Μία Ἁγία Καθολική καί Ἀποστολική Ἐκκλησία καί ὄχι Συνομοσπονδία τοπικῶν Ἐκκλησιῶν. Οἰαιδήποτε μορφαί σχισμάτων ἐξασθενοῦν τήν Ὁρθόδοξον μαρτυρίαν εἰς τήν σύγχρονον οἰκουμένην, πλήττουν τήν ἀξιοπιστίαν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καί γενικότερον, τραυματίζουν τό κῦρος τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου.

Ἡ μαρτυρική Ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας, διά τήν ἀναστάσιμον πορείαν τῆς ὁποίας εὐγενῶς ἐκφράζεσθε, εἶναι πεπεισμένη ὅτι δι' ὅλας τάς τοπικάς Ἐκκλησίας τό χρέος τοῦ ἐπανευαγγελισμοῦ, τῆς ἐνδυναμώσεως τῆς εἰς Χριστόν πίστεως ἔχει ἀπόλυτον προτεραιότητα. Οἱ μεγάλοι ἀντίπαλοι τῆς Ὁρθοδοξίας σήμερον εἶναι κατ' ἐξοχήν ἡ ἀπιστία, ἡ ἀδιαφορία, ἡ μαχητική ἐκκοσμίκευσις. Κατά τάς συγχρόνους παγκοσμίους συνθήκας τά ποικίλα «κανονικά» θέματα νομίζομεν ὅτι ἐνδείκνυται νά ἐξετάζωνται καί ὑπό τήν ὀπτικήν αὐτήν γωνίαν.

Ὅσον καί ἂν φαίνεται ἀνέφικτον, πιστεύομεν ὅτι ὅλοι πρέπει νά «πράξωμεν τό πᾶν», διά νά ἐπανέλθωμεν εἰς τάς Συνάξεις τῶν Προκαθημένων καί εἰς τόν σχεδιασμόν μιᾶς νέας Μεγάλης Συνόδου. Δέν ἀγνοοῦμεν ὅτι αἱ προτάσεις αὗται θά θεωρηθοῦν ὑπό τινων ἐξωπραγματικά καί τελικῶς μή ἐφικταί. Ἐν τούτοις εἶμαι πεπεισμένος ὅτι δέν εἶναι κανεῖς ρεαλιστής, ἐάν δέν πιστεύῃ εἰς τό θαῦμα· καί ὅτι: «τά ἀδύνατα παρά ἄνθρωποις δυνατά παρά τῷ Θεῷ ἐστίν» (Λουκ. 18:18-27).

Συνελόντι εἰπεῖν, ἡ ἀρραγῆς ἐνότης τῆς Ὁρθοδοξίας καί τό χρέος πειστικῆς μαρτυρίας εἰς τόν σύγχρονον κόσμον παραμένουν τά ἀναντικατάστατα κριτήρια διά τήν ὀρθήν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐπὶ μέρος, ἔστω καί ὠξυμμένων, προβλημάτων.

Μετά βαθυτάτης πάντοτε ἀδελφικῆς ἀγάπης
ἐν Χριστῷ τῷ μόνῳ Κυρίῳ καί Σωτῆρι ἡμῶν,

Ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων, Δυρραχίου καί πάσης Ἀλβανίας